

Zenbait traba eta bide bat

KARMELO LANDA MENDIBERE
HISTORIALARIA

Gauzak ez dira horrela, baina horrelaxe daude, bai. Euskal erreferente politiko ofizialak Espainiara eta Frantziara begira daude Euskal Herrira bainoago. Estebanek eta Otegik etengabe kontseiluak ematen dizkiote Sánchezi gobernagarritasun modu berriaz eta Espainiako Estatuak hemendik aurrera hartu behar duen norabideaz. Nafarroa Garaian Chiviteren gobernu espainiarzalea zaborretik nola garbitera bihurtu dute kezka nagusi, eta garbiketara batzorde ikertzailearen buru jarri dira ahalegin horretan. Bitartean, Zuberoa, Lapurdi eta Nafarroa Behereko EH Bai ere “*Face à l’extrême droite*” [Eskuin muturraren aurrean] jartzen da frantsesez eta Frantzian, beraz, eta ezinbestean, Macron, Lasserre eta Melanchon-ekin bat eginda.

Nazio-krisi honen dimentsioa neurtu behar dugu. Euskal Herriko erakunde politiko-instituzionalak, Ipar zein Hego, estatu kolonizatzaile bien mende kokatu dira eta beraien sistema politikoak propiotzat hartu dituzte. Behinola abertzaleztat genituen bi euskal alderdi politiko-instituzional nagusien jokabidea modu sakonean aldatu da. Alderdi jeltzalea praktikan korporazio bihurtu da, eta elite ekonomiko zehatzen zein familia multzo ezagunen zerbitzura jarri da, euskal nazioaren premien gainetik. Horrela soilik uler daiteke EAJren jokabide jarraitua eta aliantza politika prak-

Nazio-krisi honen dimentsioa neurtu behar dugu. Euskal Herriko erakunde politiko-instituzionalak, Ipar zein Hego, estatu kolonizatzaile bien mende kokatu dira

tikoa, gehiengo abertzalearen aukera baztertu eta PSOEn komodina hobestea, “kudeaketa gobernu subalternoak” eratzeko orduan.

Garai bateko ezker abertzalean ere norabide aldaketa sakona gertatzen ari da. Erabaki estrategikoak hartu ditu goitik behera, eta etxe barruan *a posteriori* kontsulta legitimatzaileak bai, baina kontraste, eztabaida eta alternatiba posiblerik onartu gabe, eta bide horrek estatu biekiko politika subalternora eta jeltzaleekiko *des-enpate* edo berdinketa-hauste ezinezkora darama etengabe, taktika pragmatista horien esklabo. Paradoxa ere bada, baina jeltzaleek eta bilduzaleek ere bakoitzaren erreferente publiko nagusiak azkenaldian foro publiko espainiarretan sortu dituzte, eta euskal politikan baino espainiarrean

jasotzen dituzte txalo gehiago. Bigarren kasuan, gainera, ERCekin aliantza estrategikoa deklaratu ondoren, harekiko bide paraleloa jarraitu dute, agian asimilatu gabe oraindik haien esperientzian gertatua: Generalitateko gobernua lortu zuten, bai, baina ondorioak ez dira izan batere onak. Besteen esperientzietatik ikastea komeni izaten da.

Gure nazio-krisiaren dimentsioa ez da, baina, eremu politiko instituzionalera mugatzen. Aitzitik, gizarte arlo zabalek hedatzen ari da, eta komunikazio, ekonomia, zientzia, akademia eta lan esparruetan ere kontuan hartzeko modukoa da. Horieta guztietan zabaldu behar dugu euskal nazioagintzarako bide estrategikoa. Nondik eta nola? Nazioagintza positiboa garatuz.

Euskal Herrian baditugu indarra, eza gutza eta kementa, horretara jartzen bagara. Gaur bertan gurean dugun mugimendu herritar aktibatua, mugimendu sindikal autozentratua, korrante euskaltzale berrindartua, badira nazioagintza positibo horretarako oinarri sendoak. Baina dimentsio politiko ideologikoa hartu behar dute. Eraginkor bihurtu. Nazio estrategia berritua hegemoniko egiteko moduan. Sinergia, elkarlana, bakoitza bere eremutik, baina bide berean kokatzea lortu behar dugu. Antolaketa eta boterea, herritarren eta euskal nazioaren helburu demokratikoen bidean aurrera egiteko. ●